

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatus S. Inquisitionis Hispaniarum Qualificatoris, Et
Olim Compluti Sacrae Theologiae Professoris. Opus
Theologicum, iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attributis Divinis Vbertim Dissertitur ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1664

Quæst. 13. Qua ratione visio beatifica, & alia supernaturalia dona ab
intellectu creati creato iudicio supernaturali cognoscibilia sint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76990](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76990)

nemur nulli mysterio à Deo revelato dissentire. Tum sic. Si existentia revelationis alicuius articuli certa moraliter non esset, ac proinde nec moraliter evidens, (nam à solâ morali euidentiâ nascitur certitudo moralis, de qua nunc agimus), iudicio probabili de non existentia eius daretur locus: quia sola certitudo, seu euidentiâ moralis excludit probabilitatem partis oppositæ. Ast ubi probabiliter iudicari potest, aliquid non esse revelatum à Deo, non est obligatio credendi illud, siue non discredendi, ut constat: cum certum sit, multa esse in Theologiâ probabiliter revelata, quibus tutò dissentimus; quia etiam est probabile, illa revelata non esse. Igitur, nisi existentia revelationis mysteriorum fidei moraliter evidens esset, neque esset obligatio moralis illa credendi, siue illis non dissentendi; proindeque, nisi essent ipsa euidenter credibilia secundum posteriorem modum commemoratum à Ripaldâ, neque essent secundum priorem. Quod contra ipsum erat probandum. Quo firma perstat ratio facta à nobis pro proposito. Quæ quidem amplius confirmabitur ex proposito, sequente.

Propositio 6.

216 Etiam independentè à revelatione diuinâ possunt cum euidentiâ morali sub naturalem notitiam cadere aliqua saltem supernaturalia, non solùm, quæ talia sunt quoad modum, sed etiam, quæ quoad substantiam.

Quia fundamenta naturalia ad eis assentiendum circa naturalitatis dispendium possunt cum illis esse connexa connexionè morali, eaque adeò conspicuâ, ut euidentiâ moralem eorum signent. Connexio quippe moralis naturæ cum ente supernaturali nihil supernaturalitati obstat, sicut connexio physica, aut metaphysica: quia non simpliciter, sed secundum quid est connexio, neque debitum vllum arguit in termino connexionis comparatione rei connexæ, saltem, quod propriè dici possit debitum, supernaturalitatisque sit aduersum, ut discurranti per connexiones morales licebit cernere; videreque est in donis supernaturalibus, quæ Deus necessitatus moraliter confert iuxta doctrinam à nobis dandam in tract. de Volunt. Cum quibus certè, suppositis circumstantiis, quæ Deum moraliter impellunt ad illa donanda, connexa est moraliter natura; quin detrahatur propterea aliquid de eorum supernaturalitate, deque gratiâ liberalitate donationis ipsorum.

QVAESTIO XIII.

Qua ratione visio beatifica, & alia supernaturalia dona ab intellectu creata iudicio supernaturali cognoscibilia sint.

217 **S**uppono ut certum, talia dona cognoscibilia esse de facto; cognosci à nobis iudicio supernaturali obscuro, hoc est, non euidente physice, (iuxta diuisionem euidentiæ physice, & moralis statutam q. præced.); qualia sunt iudicia supernaturalia fidei, Theologiæ, prudentiæque infuse, &

alia huiusmodi, quæ de illis passim habemus. Quæstio ergo solùm procedit de iudicio supernaturali euidente physice tum abstractiuo, id est, per species alienas habito; tum intuitiuo, id est, habito per species proprias. Circa quam.

Bann. 2. q. 5. art. 1. ad 3. & Alvarez de 218
Auxilijs disp. 51. n. 16. & disp. 118. n. 10. & disp. 119. contra communem opinantur, dona supernaturalia, quæ ex fide nouimus in Viâ, extra Patriam, & citra Dei visionem neque intuitiue, neque abstractiue cum euidentiâ cognoscibilia vilo modo esse, præterquam in testimonio Dei euidenter noto. Quibus consentit Ragula tom. 1. in 3. p. disp. 92. quatenus asserit, ea supernaturalia, quæ peculiarem respectum habent ad Deum, ut gratiam sanctificantem, visionem beatam, & vnionem hypostaticam absque Deo intuitiue viso quiditatiue cognosci non posse: posse tamen cætera, ut vbiacionem Eucharisticam, dotes corporis, animæque Beati, & alia huiusmodi. Consentit item ex parte Vazq. 1. p. disp. 135. cap. 4. quatenus censet, visionem intuitiuam Dei intuitiue, & proprio conceptu à nullo intellectu videri posse, non viso pariter intuitiue, & proprio conceptu ipso Deo. Idemque censet de specie impressâ causatiuâ visionis Dei.

Communis tamen Theologorum sententiâ 219 indistinctè pronunciat, supernaturalia non solùm abstractiuo, sed etiam intuitiuo iudicio euidenter cognoscibilia esse citra intuitiuam visionem Dei. Ita antiquiores Scolastici in 3. dist. 14. tribuentes Christo Domino scientiam infusam supernaturalium intuitiuam diuersam à scientiâ beatâ. Scot. cum suis ibi q. 3. S. Th. etiam cum suis 3. p. q. 13. art. 1. vbi Nazar. q. 5. Valen. pnc. 2. Soar. disp. 27. sec. 3. & alij communiter; quos refert, & sequitur Ripal. disp. 12. de Ente supern. sec. 2.

220 Vtrûm autem iudicium supernaturale physice evidens supernaturalium donorum possit esse comprehensiuum, vel secus, sub lite etiam est. Quanquam enim sit certum, dona supernaturalia sub comprehensionem naturalem non posse cadere, utpote; quæ sub euidentiâ physicam, quam comprehensio debet habere, cadere nequeunt, uti quæstionibus præcedentibus statum est. In dubium tamen venit vocandum, an illa sub comprehensionem supernaturalem cadere possint. Soar. enim tom. 1. in 3. p. disp. 27. sect. 3. & Albertin. tom. 1. coroll. q. 4. theolog. n. 30. putant, à solo Deo comprehendi posse vnionem hypostaticam, visionem beatificam, gratiam habitualem, & alia, quæ peculiarem habitudinem dicunt ad Deum: & consequenter illa saltem incomprehensibilia esse à creaturâ. Oppositum tamen in vniuersum de omnibus entibus supernaturalibus tenet Ripal. disp. 13. sec. 2. ea nimirum ab intellectu creato comprehensibilia esse.

Propositio 1.

221 **Q**uoduis donorum supernaturalium, etiam visio beatifica sub euidentiâ physicam abstractiuam, & supernaturalem intellectus creati non videntis Deum intuitiue cadere potest.

Ab hac propositione ita vniuersè prolata nemo dissentit; quatenus nemo est, qui neget, posse intellectum creatum non videntem intuitiue Deum cognoscere cum euidentiâ physica, & quod.

quoduis supernatural. donum in testimonio Dei sibi noto cum euentiâ simili, casu, quod Deus (vt citra omne dubium potest) reuelationem illi testificantem, pariterque euentem faciat eiusmodi doni.

222 Verum, quod alijs insuper modis possit cum dictâ euentiâ quoduis supernatural. donum abstractiue innotescere intellectui non videnti intuitiue Deum, inde suadetur. Quia potest Deus tali intellectui medijs speciebus alienis infundere iudicium clarissimum per se citra testimonium diuinum, & citra discursum creatum notificans supernatural. mysterium, vt de facto haud dubiè infundit saepe viris contemplatiuis. Potest etiam Deus tali intellectui per speciem propriam præbere notitiam intuitiuam alterius obiecti iuxta dicenda propof. 2. vnde ille facto discursu ad iudicandum abstractiue cum euentiâ physicâ obiectum supernatural. ducatur. Et vniuersè intellectus non videns Deum potest ex vno obiecto supernaturali euidenter cognito sine intuitiue, siue quoduis modo abstractiue ad aliud supernatural. cum quo illud connexionem sit, cum eadem euentiâ, & abstractiue cognoscendum transire; æquè, ac passim ab vno naturali pariter cognito ad aliud pariter cognoscendum transit de facto. De quo non est, cur dubitetur.

Propositio 2.

223 Quoduis donum supernatural. etiam viso beatifica sub euentiâ physicâ, intuitiuam intellectus creati non videntis Deum intuitiue cadere potest.

Hæc est contra Auctores relatos num. 218. Probatur tamen. Quia quoduis donum supernatural. etiam viso beatifica ex vnâ parte intuitiue est cognoscibile ab intellectu creato; imo de facto cognoscitur à Christo Domino, ab alijsque Beatis per scientiam infusam, vel etiam beatam, vt nemo diffidetur: nec mirum, cum vel ipse Deus ita ab intellectu creato sit cognoscibilis iuxta dictâ disp. 17. q. 1. Ex aliâ verò parte ad hoc, vt intellectus creatus eiusmodi donum intueatur, necesse non est, quod intueatur etiam Deum: quia talis necessitas ex nullo capite nasci potest. Ergo.

224 Dices, nasci quidem eam ex relatione intrinsecâ, qua quoduis ens supernatural. respicit Deum, quandoquidem nulla relatio sine suo termino cognito cognosci potest. Sed contra est. Quia, licet sit verum, nullam relationem expressè cognosci posse, quin cognoscatur terminus eius, vt nos etiam ex omnium sententiâ in Pharo Scient. disp. 2. q. 3. statuimus. Cæterum necesse non est, quod relatio, & terminus eius cognoscatur eodem modo. Fieri enim potest, vt relatio per speciem propriam, & intuitiue, terminus autem per alienam, & abstractiue cognoscatur, vt cernere est in Angelis, qui intuitiue videre possunt res naturales existentes cum relationibus intrinsecis, quas illæ habent ad Deum, non viso intuitiue ipso Deo: qualiter viderunt boni, dum essent in Viâ, & mali vident etiam nunc, vt certa Theologorum sententia fert. Angeli item ex ijs, quæ vident intuitiue, multa, quæ intuitiue non vident, colligunt, cognoscuntque subinde abstractiue ob relationem connexionis, quam illa ad hæc habent, vt certa etiam Theologia fert: atque

ita relationem intuitiue, & terminum eius non intuitiue, sed abstractiue tantum attingunt. Et quidem relationem posse cognosci iudicatiue, quin terminus eius iudicatiue, sed tantum simpliciter apprehensiue cognoscatur, indubitatum est. Angelus enim, imo & Deus iudicatiue cognoscens nostram cognitionem falsam, obiectum, ad quod illa refertur, non iudicat: quia falleretur. Et nos passim iudicamus relationes, earum terminis non iudicatis, sed tantum apprehensis simpliciter, vt quisque considerans deprehendit. Quidni igitur relatio poterit cognosci intuitiue, non intuitiue, sed abstractiue dumtaxat cognito termino eius? Vnde concluditur, etsi omne ens supernatural. intrinsecè respiciat Deum, quoduis eorum nihilominus intuitiue videri posse ab intellectu creato, quin intuitiue pariter ab eodem videatur ipse Deus.

Dices rursus cum Bann. Dona supernatural. 225 lia semina quadam sunt Beatitudinis: & cum Aluarez. Veluti conclusiones sunt oriundæ à Deo vt à principio. Semina autem sine fructu, & conclusiones sine principio quiditatiue cognito quiditatiue cognosci nequeunt. Sed contra est. Quia semen titulo talis vt summum dicit relationem intrinsecam ad fructum tanquam ad effectum: omnis autem relatio intuitiue videri potest, non viso intuitiue suo termino, vt dictum est. Vnde, estò dona supernaturalia semina Beatitudinis sint, non visâ Beatitudine, videri possunt. Præterquam quod Beatitudo ipsa, quæ aliorum supernaturalium donorum fructus asseritur, in actibus Beati consistit; proindeque, Deo non viso intuitiue videri potest, iuxta doctrinam nostram. Iam verò, etsi Deus sit necessariò principium effectuum physicum donorum supernaturalium; principium tamen obiectiuum, siue notificatiuum eorum (vt obiectiuum conclusionis est antecedens obiectiuum) necessariò non est: quia possunt illa in se immediatè per speciem propriam cognosci, aut ex alio quopiam antecedente, præterquam ex Deo viso, euidenter inferri.

Deinde dicit Ragusa. Gratia sanctificans, 226 aliaque supernaturalia dona participationes quadam sunt Dei, prout est in se ab omni creaturâ diuersus. Hoc autem in eis intuitiue, quiditatiueque, & proprio conceptu cognosci nequit, non cognito Deo ipso, prout est in se, atque adeò non viso intuitiue. Quomodo enim videri potest intuitiue, à dictis donis participari Deum, sicuti est in se, non cognito Deo ipso, sicuti est in se, atque adeò non viso pariter intuitiue? In eundem modum discurrit Vazq. speciatim pro visione beatificâ. Quæ, inquit, cum sit formalis, & expressa representatio Dei, sicuti est in se, non potest proprio, & intuitiuo conceptu concipi, quin concipiatur Deus ipse, sicuti est in se, atque adeò proprio etiam, & intuitiuo conceptu. Videtur enim repugnare, quod intellectus intuitiue, & clarè videns, visionem beatificam esse formalem, expressamque representationem Dei, sicuti est in se, atque adeò Deum, sicuti est in se, per illam representari, non tangat suâ cognitione Deum ipsum, sicuti est in se. Tangere enim illum debet, qua ratione visionem terminat, & terminat, sicut est in se, non solum re ipsâ, sed apud ipsam intellectum intuentem, visionem esse expressam representationem eius, sicuti est in se. Concluditur ergo, intellectum videntem intuitiue visionem Dei non posse non cognoscere Deum, sicuti est in se. Quod ipsum est, etiam Deum intuitiue videre.

Vc.

227

Verum contra discurrendi modum horum Doctorum est. Quod omnis relatio terminata ad Deum, qualis est omnis creatura ad suum Creatorem, & omnis actionis diuinæ ad suum Effectorem non ad Deum aliter, quam est in se, sed ad Deum, sicuti est in se, terminatur: quia terminatur non ad aliquid loco Dei, quod in se non est Deus, sed ad Deum ipsum, in quo idem est penitus esse Deum, & esse, sicuti est in se, ut est notissimum. Unde, si discursus eorum esset legitimus, eo pariter probaretur, Angelos nullam creaturam posse cognoscere intuitiuo, & proprio conceptu, non cognito similiter Deo intuitiuo, & proprio conceptu. Quod est absurdum contra certam Theologorum sententiam num. 224. commemoratam. Ex quo patet, dictum discursum fallacem esse. Fallacia autem eius fiat in aequinocia usurpatione illius particule *sicuti est in se*. Dum enim ex eo, quod visio beatifica, aut quæuis alia relatio ad Deum, sicuti est in se, terminatur, inferatur cognoscentem intuitiuè talem visionem, aut relationem debere cognoscere Deum, sicuti est in se. Solerter distinguendum est. Sicuti est in se ex parte rei cognite, concedendum. Sicuti est in se ex parte modi eam cognoscendi, negandum. Est dicere, cognoscentem intuitiuè talem visionem, aut relationem debere cognoscere id ipsum, quod Deus se ipsa est in se, utpote ad quod ipsum terminatur visio, aut relatio; non tamen, ita debet dognoscere, ut Deus sit obiectiuè in cognitione id ipsum, quod se ipsa est in se. Unde etiam negandum est, debere cognoscere Deum pariter intuitiuè. Quippe cognoscere Deum, sicuti est in se ex parte rei tantum, non est cognoscere Deum intuitiuè nisi insuper ex parte modi cognoscendi, sicuti est in se, cognoscatur, id est, ita se habeat, seu talis sit obiectiuè in sui cognitione, in mente cognoscentis illam, sicuti se habet, seu est se ipsa in se.

228

Utque planius perspicias prædicti discursus fallacia, considera illum eadem vi quoad speciem probantem, non posse nos abstractiuè cognoscere visionem beatificam, ut de facto cognoscimus pro statu præsentem, quin intuitiuè videamus Deum. Quod est plusquam absurdum. Etenim nos quoque cognoscimus modò, quemadmodum & verbis asserimus, visionem beatificam esse formalem, expressamque representationem Dei, sicuti est in se, atque ad eum Deum, sicuti est in se, per illam representari. Quod videtur fieri non posse, quin Deus, sicuti est in se, per nostram cognitionem tangatur; tangi enim debet, qua ratione visionem terminat, & terminat, sicuti est in se, non solum se ipsa, sed apud nos cognoscentes, visionem esse expressam representationem eius, sicuti est in se. Concluditur ergo, nos quoque abstractiuè cognoscentes visionem Dei, non posse non cognoscere Deum, sicuti est in se: quod ipsum est cognoscere Deum, seu videre intuitiuè. Ut igitur fallaciter modò concluditur, cognoscentes abstractiuè visionem Dei, non posse non Deum ipsum intuitiuè videre. Ita planè eodem Aduersariorum discursu fallaciter paulò ante conclusum est, videntes intuitiuè visionem Dei, non posse non Deum ipsum intuitiuè quoque videre, fallacià videlicet, quam detegimus n. præced.

229

Quod si cognitio intuitiuè visionis Dei ad cognoscendum intuitiuè Deum ipsum non necessitat, ut volebat Vazq. multò minus necessitat cognitio intuitiuè aliorum donorum supernaturalium, ut volebat Ragus. quantumvis hæc esse

dicantur participationes quasdam diuinæ naturæ. Hoc namque in illis ut summum est aliqua specialis relatio ad Deum tanquam ad terminum à se adequatè distinctum. Omnis autem relatio eiusmodi intuitiuè cognosci potest, quin cognoscatur intuitiuè ipse Deus, ut constat ex dictis. Per quæ argumenta nostræ propositioni aduersarij fati, superque dilata sunt.

Propositio. 3.

Quoduis donum supernaturale sub comprehensionem creatam ordinis supernaturalis cadere potest.

Hanc propositionem videntur innuere Patres illi, qui locum illum Pauli ad Timoth. 6. *Qui solus habet immortalitatem, & lucem habitat inaccessibilem*, de incomprehensibilitate Dei exponunt: quasi esse incomprehensibilem solius Dei sit proprium. Ratione autem inde probatur primo. Quia ad conceptum comprehensionis duo solum sunt requisita. Primum, quod per eam non solum res comprehendenda, sed insuper quid quid ad illam pertinet attingatur, prout supra explicatum à nobis est, & probatum disp. 17. q. 7. propositi. Secundum, quod sit cognitio adæquans cognoscibilitatem rei comprehendendæ, adeò, ut, quam est perfecta res ipsa in esse cognoscibilis, tam sit perfecta comprehensio in esse cognitionis, prout ibidem etiam à nobis propositi. late explicatum, atque probatum est. Sed hæc duo in aliqua cognitione supernaturali cuiusvis doni supernaturalis reperiri, nihil est, quod prohibeat, ut vnusquisque percurrrens doctrinam questionis citatæ, quam hic repetere non oportet, facile haud dubie deprehendet. Igitur quoduis donum supernaturale per aliquam sui cognitionem etiam supernaturalem comprehensibile est.

Secundò probatur. Quia quodlibet ens naturale per aliquam cognitionem creatam aut naturalem, aut supernaturalem comprehensibile est citra dubium, ut planè videtur esse in confesso apud omnes Theologos. Ergo idem de quodlibet ente supernaturali dicendum est. Probo consequentiam. Quia possibilis est citra dubium cognitio creata cuiusvis entis supernaturalis tantum excedens in ratione cognitionis cognitionem comprehensiuam cuiusvis entis naturalis, quantum tale ens naturale excedit in ratione entis tale ens naturale. Quis de hoc dubitet? Quæ subinde cognitio entis supernaturalis planè erit comprehensio eius: siquidem eandem proportionem habebit cum suo obiecto, quam comprehensio entis naturalis cum suo habet, ut manifestum est.

Tertiò probatur. Quia, ut comprehendatur quæuis creatura quantumuis supernaturalis ab alià creaturâ, necesse non est, ut ab eadem comprehendatur Deus titulo termini relationis intrinsecæ creaturæ comprehendendæ; tametsi eo titulo cum euentiâ cognosci debeat, ut constat ex doctrinâ traditâ loco citato: alioquin ne vilius quidem creatura naturalis esset comprehensibilis ab alià creaturâ: quia eodem titulo à comprehendente creaturam naturalem deberet comprehendendi Deus, utpote terminans relationem intrinsecam eius. Qui tamen à nulla creaturâ comprehensibilis est. Probo consequentiam. Quoniam tantum posset tali comprehensibilitati creaturæ supernaturalis obflare, quod ea titulo specialis re-

spæctus, quem dicit ad Deum, Deo ipso non comprehenso, comprehendi non posset; qui tamen à creaturâ est incomprehensibilis. Eâ namque ratione Soar. & Albertin. supra citati videntur asserere, unionem hypostaticam, visionem beatificam, & alia huiusmodi supernaturalia specialem habitudinem ad Deum dicentia à solo Deo comprehendi posse: quia sine Deo comprehenso comprehendi non possunt; & Deus à se solo potest comprehendi. Vnde patet, hoc fundamentum non subsistere contra nostram propositionem. Aliud autem contra illam momenti non est, suppositâ doctrinâ de naturâ comprehensionis q. citatâ à nobis traditâ.

QVAESTIO XIV.

An sit possibilis substantia supernaturalis, cui visio beatifica, aut alia supernaturalia dona connaturalia sint.

333 **S**ententia negativa est communis, quam tenent Vazq. 1. p. disp. 45. cap. 1. Soar. lib. 2. de Attrib. cap. 9. & tom. 1. in 3. p. disp. 31. sec. 6. & lib. 8. de Grat. cap. 3. Arrub. 1. p. disp. 22. Fafol. q. 12. art. 4. dubit. 1. Turrian. 2. 2. disp. 77. dub. 2. & Opuic. 3. disp. 1. dub. 11. Gran. 1. 2. contr. 8. de Grat. tract. 4. disp. 8. sec. 3. 5. 2. Salas tract. 2. disp. 4. sec. 2. & tract. 11. disp. 6. sec. 10. Valent. Albertin. Alvarez, Nazar. Albeda, Ripa. Et alij relati à Ripaldâ disp. 23. de Ente Supern. sec. 1. Quibus adde Auerl. 1. p. q. 12. sec. 6. Francisc. Amic. disp. 9. sec. 6. & 7. Martinon disp. 7. sec. 7. & Recupit. lib. 6. q. 3. & 4. Pro affirmatiâ verò sententiâ videntur stare, licet dissimulent, Mol. 1. p. q. 12. art. 5. disp. 2. & rursus art. 6. & in Concord. q. 14. art. 13. disp. 83. obieci, 4. Heric. disp. 48. n. 63. Coninc. tom. de Sacram. q. 76. art. 7. n. 118. Albertin. Principio 1. philop. q. 3. Clarius Beccan. 1. p. cap. 9. de visi. q. 5. n. 4. Cui apertè consentiunt Alarc. tract. 1. disp. 2. cap. 8. n. 9. Petrus Hurt. in manuic. de visi. Ripald. citatâ, latissimè per totam defendens sententiam hanc affirmatiâ. Quam insuper tanquam valde probabilem defendit Arriag. 1. p. disp. 5. et si sequatur tandem oppositam; alijque tenent Recentiores, & ex antiquioribus Maior in 4. dist. 49. q. 4. & Dur. ibid. q. 2.

Propositio 1.

334 **S**i rationi standum sit, probabile est, non repugnare substantiam supernaturalem, cui visio beatifica, aut alia supernaturalia dona connaturalia sint.

Primum enim nullum sit argumentum, quo efficaciter, nedum apertè, conuincatur repugnancia talis substantiæ; vt postea ex eorum omnium solutione patebit: Deinde possibilitas eius rationibus certè non improbabilibus positivè probari potest. Ergo.

335 **S**it prima ratio. Intellectui creato instructo lumine gloriæ connaturalis est, & debita visio beatifica. Ergo possibilis est substantia creata, cui eadem visio sit connaturalis, & debita. Antecedens apud omnes est certum. Probo conse-

quentiam. Quia perfectio competens complexo creato ex intellectu, & lumine coalescenti non est cur simplici, & substantiali entitati creatæ non possit competere.

236 **S**ecunda ratio. Quòd alicui substantiæ creatæ connaturalis sit, & debita visio Dei, non arguit in tali substantiâ infinitudinem repugnantem creaturæ: quandoquidem accidenti creato, & finito, quale est lumen gloriæ, ipsa visio debita, & connaturalis est: tantumdemque euenit in alijs supernaturalibus actibus, qui habitibus infusis, à quibus fiunt, connaturales sunt, & debiti. Ergo possibilis est prædicta substantia, cui visio beata, aliave supernaturalia dona debita sint. Probo consequentiam ex Aduersariorum doctrinâ; quorum plerique ab infinitudine reperiendâ in substantiâ creatâ, cui dona supernaturalia essent debita, deducunt eius repugnantiam.

237 **T**ertia ratio. Prædicatum supernaturalitatis, & prædicatum substantiæ non adeò pugnant inter se, vt nequeant in eodem ente identificari: quandoquidem de facto in vnione hypostaticâ, quæ substantia quædam est supernaturalis, identificata inueniuntur. Ergo non repugnat, talia prædicata per identitatem coniungi in aliquâ substantiâ completâ, & absolutâ. Quòd enim sit completa, vel incompleta, absoluta, vel modalis, nil videtur ad rem præsentem interesse.

238 **Q**uarta ratio. Vt aliquod accidens alicui substantiæ connaturale sit, & debitum, duo omnino sunt requisita, non amplius iuxta doctrinam latè expositam supra q. 2. nimirum titulus, & proportio. Titulus deesse non potest, vbi accidens effectus ponitur substantiæ; qualis est omnis creata visio respectu substantiæ videntis: quia sufficiens titulus est ad debitum naturale necessitudo intercedens inter effectum, & causam, si aliâ proportio non desit, vt loco citato explicatum est. Quòd autem inter visionem beatificam, & aliquam substantiam ex possibilibus proportio non desideretur sufficiens ad naturale debitum, probatur. Quoniam ideo solum non est proportionata visio substantiis de facto existentibus: quia minor est earum dignitas, & perfectio, quàm, quæ ad talem proportionem requiritur. Sed est possibilis substantia tantum excedens in perfectione, & dignitate existentes de facto, quantum ad proportionem prædictam necessarium est. Ergo possibilis est substantia tantæ perfectionis, quanta requiritur, vt ei sit visio proportionata, & debita. Maior est certa. Consequentia legitima. Probo minorem. Quia possibilis est substantia tantumdem excedens in perfectione substantias de facto existentes, quantum excedit visio beatifica accidentia ipsis substantiis existentibus connaturalia. Quis dubitet? Aut cur maior inæqualitas intra genus accidentium, quàm intra genus substantiarum erit possibile? Pono ergo substantiam possibilem tantumdem superans in perfectione meam substantiam; quantum cognitio mihi connaturalis à supernaturali visione mihi possibili superatur. Tunc sic. Sicut se habet cognitio naturalis ad visionem, ita se habet mea substantia ad substantiam possibilem. Ergo permutando iuxta proposit. 16. lib. 5. Euclidis, sicut se habet cognitio naturalis ad meam substantiam, ita se habet visio ad substantiam possibilem. Sed cognitio naturalis comparatione meæ substantiæ proportionata est, & debita. Ergo visio comparatione substantiæ possibilis proportionata etiam, & debita, atque adeò connaturalis est. Et quidem,

D D D D dem,